

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószáma: D.762/16/2024.

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Kriston Kinga közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Nemzeti Fejlesztési Központ
(Budapest, Wesselényi utca 20-22.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Tóth Tünde kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Kiskunmajsa Város Önkormányzata
(Kiskunmajsa, Fő utca 82.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Polyák Csaba ügyvéd
(Kecskemét, Csongrádi u. 6. fszt. 2.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Bölcsőde építése, 300.501.517.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001124622023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 25. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz keretén belül a Miniszterelnökség – Nemzeti Hatóság –, mint támogató (és mint a hivatalbóli kezdeményező jogelődje) a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (a továbbiakban: HEE) keretén belül a „RRF-1.1.2-2021 Bölcsődei nevelés fejlesztése” tárgyú felhívást tett közzé. A felhívásra az ajánlatkérő 2022. január 5. napján támogatási kérelmet nyújtott be, melyet a támogató 2022. március 9. napján kelt támogatási döntés szerint támogatásban részesített.

2. A támogató döntése alapján az ajánlatkérő „A bölcsődei nevelés fejlesztése Kiskunmajsán” című RRF-1.1.2-21-2022-00054 azonosító számú projekt elszámolható költségeinek vissza nem térítendő támogatásában részesült. A támogatási szerződés a támogató képviselőjében eljáró Magyar Államkincstár (mint lebonyolító) és az ajánlatkérő között 2022. július 6. napján jött létre – mely időpont a szerződés 9.7. pontjában foglaltakra tekintettel egyben a szerződés hatálybalépésének a napja is volt.

A támogatási szerződés 2.2. pontjában a kedvezményezett kötelezettséget vállalt arra, hogy a projekteket a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, kellő alapossággal, hatékonysággal és gondossággal valósítja meg, illetve a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 413/2021. (VII. 13.) Korm. rendeletben (RRF rendelet) rögzített feltételek fennállása esetén az ott előírt módon a közbeszerzési eljárások lebonyolításában a támogatót és a Miniszterelnökséget bevonja.

A támogatási szerződés 3.1. pontja szerint a projekt megvalósítási időszakának kezdete 2022. július 1. napja, míg a szerződés 3.3.1. pontja értelmében a projekt fizikai befejezésének tervezett időpontja 2024. december 31. napja és a szerződés 3.3.2. pontja szerint a záró kifizetés igénylés és beszámoló benyújtásának határideje 2025. március 1. napja.

3. A támogatási szerződés módosítására öt alkalommal került sor, a legutóbb 2024. július 19. napján, mely a projekt fizikai befejezésének időpontját (módosított határnap 2025. június 30.), a záró kifizetés igénylésének és a beszámoló benyújtásának határidejét (módosított határnap 2025. augusztus 29.), illetve a projekt elszámolható összköltségét érintette.

4. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része – a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti – nyílt közbeszerzési eljárást indította a tárgyi részben megjelölt építési beruházás tárgyában. Az eljárást megindító ajánlati felhívás (a továbbiakban: felhívás) feladására 2023. október 16. napján került sor, mely a Közbeszerzési Értesítő 2023/203 számában a KÉ-21711/2023 iktatószám alatt 2023. október 18. napján jelent meg.

5. Az ajánlatkérő a felhívást mindösszesen négy alkalommal (2023. október 31. napján, illetve 2023. november 8., 16. és 21. napjain) módosította, mely módosítások az ajánlattételi határidőt érintették a kiegészítő tájékoztatások és az erre tekintettel eszközölt közbeszerzési dokumentumok módosításai miatt.

6. Az ajánlatkérő az eljárás előkészítését 2023. június 27. napján kezdte meg az EKR-ben. Az ajánlatkérő az eljárás előkészítése körében az EKR felületén rögzítette, hogy a becsült érték meghatározására alkalmazott módszer a közbeszerzés megkezdését megelőző 12 hónapnál nem régebben készült költségbecslés volt. Az ajánlatkérő a közbeszerzés előkészítése cselekmény

alatt a tervezői költségvetéseket is feltöltötte, mely tervezői költségbecslést a Lanba Kft. részéről került elkészítésre 2023. március 30. napján. Az ajánlatkérő az eljárás becsült értékét nettó 300.501.517.-Ft-ban, a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékét nettó 292.519.685.-Ft összegben jelölte meg.

7. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzés mennyiségét az alábbiak szerint ismertette:

„1 db 427,50 m² nettó alapterületű bölcsőde építése.

Épül összesen 1 szélfogó, 3 közlekedő, 1 vezetői iroda, 2 előtér, 1 nevelői szoba, 1 öltöző, 1 dolgozói mosdó, 1 akadálymentes mosdó, 1 fogy.ed.mos., 1 melegítőkonyha, 1 hulladék tároló, 1 átvevő, 1 gépészeti helyiség, 1 kültéri WC, 1 személyzeti WC, 1 takarító szertár, 2 tároló helyiség, 2 gyermek fürdő, 2 csoportszoba, 1 gyermek öltöző, 1 kültéri játéktároló, 2 fedett terasz - összesen: 335,04 m² + 92,46 m²

Főbb mennyiségek:

- Munkaárok földkiemelése 396,91 m³
- Feltöltések alap és lábazati falak közé 90,35 m³
- Vasbeton alap készítése 94,67 m³
- Teherhordó kitöltő falazat készítése 532,42 m²
- Hagyományos tetőszerkezet készítése 613,32 m²
- EPS homlokzati hőszigetelés készítése 10 cm vastagságban 87,23 m²
- Kőzetgyapot homlokzati hőszigetelés készítése 12 és 18 cm vastagságban 371,88 m²
- Padlásfödémre kőzetgyapot hőszigetelés 30 m vastagságban 367,90 m²
- Oldalfalvakolat készítése 954,94 m²
- Vékonyvakolatok felhordása 641,42 m²
- Szerelt gipszkarton álmennyezet készítése 300,01 m²
- Tetőfedés készítése 522,8 m²
- Nyílászáró szerkezetek beépítése 128 db
- Napelem rendszer telepítése 20,0 kWp
- Levegő-víz hőszivattyú telepítése 23 kW teljesítményben

A mennyiségek részletezését a közbeszerzési dokumentáció tartalmazza.”

8. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában az ajánlatokat a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerint legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempont szerint kívánta értékelni, melynek keretében az ajánlati árat 7 súlyszámmal, további minőségi szempontként az M.1. pont tekintetében bemutatott szakember többlet szakmai gyakorlati idejét (egész hónapban, 0-36 hónap), illetve a többlet jótállás vállalását (egész hónapban, 0-36 hónap) 1,5-1,5 súlyszámmal kívánta értékelni.

9. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.7) pontjában a szerződés időtartamát 10 hónapban jelölte, illetve a felhívás II.2.12) pontjában rögzítette, hogy közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekt, mely projekt száma: RRF-1.1.2-21-2022-00054.

10. Az ajánlatkérő a felhívás VI.3.9) pontjának 14. és 16. alpontjában az alábbiakat rögzítette: „14. Ajánlatkérő jelen közbeszerzési eljárás során alkalmazza a Kbt. 81. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltakat.

16. Ajánlattevőnek az ajánlatában szakmai ajánlatot kell benyújtania. Szakmai ajánlatnak minősül az ajánlattevő felolvasólapon megajánlott ajánlati árát alátámasztó költségvetés, amelynek valamennyi tételét be kell árazni.”

11. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként az ajánlattevők rendelkezésére bocsátotta a kiviteli terveket, illetve a műszaki leírásokat, melyeket generáltervezőként a Lanba Kft. készített. Mindezek mellett az ajánlatkérő rendelkezésre bocsátotta az árazatlan költségvetési kiírásokat is, melyek a Lanba Kft. által, 2023. március 30. napján készített árazott tervezői költségbeclés alapján készültek.

12. A bontásról felvett jegyzőkönyv szerint a 2023. november 24. napjának 16 órájában meghatározott módosított ajánlattételi határidőig 16 ajánlat került benyújtásra, közte a Lanba Kft. ajánlattevő és a Mobil-Irodabútor Kft. ajánlattevő részéről is. A szakember többlet szakmai gyakorlati ideje értékelési szempontra valamennyi ajánlattevő a maximális megajánlást tette, a jótállás időtartama értékelési szempontra egy ajánlattevő kivételével (aki minimális mértékű megajánlást tett) maximális megajánlások érkeztek. Az ajánlati ár értékelési szempontra a következő megajánlások érkeztek (nettó Ft):

1. számú ajánlattevő:	233.435.989.-Ft	9. számú ajánlattevő	309.961.966.-Ft
2. Mobil-Irodabútor Kft.:	262.888.593.-Ft	10. számú ajánlattevő	317.550.158.-Ft
3. számú ajánlattevő:	265.000.000.-Ft	11. számú ajánlattevő	321.269.524.-Ft
4. számú ajánlattevő:	267.356.229.-Ft	12. számú ajánlattevő	323.888.992.-Ft
5. számú ajánlattevő	278.918.758.-Ft	13. számú ajánlattevő	329.312.100.-Ft
6. számú ajánlattevő	285.131.956.-Ft	14. számú ajánlattevő	334.910.000.-Ft
7. számú ajánlattevő	298.063.411.-Ft	15. számú ajánlattevő	361.592.879.-Ft
8. Lanba Kft.	302.813.825.-Ft	16. számú ajánlattevő	386.500.000.-Ft

13. Az ajánlatkérő az ajánlatok bontását követően a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján 2024. január 11. napján az ajánlati kötöttség 2024. március 23. napján 16 órájáig terjedő fenntartására hívta fel az eljárás ajánlattevőit azzal, hogy amennyiben nyilatkozat megtételére nem kerül sor, azt úgy kell tekinteni, hogy az ajánlattevő az ajánlati kötöttséget a megjelölt időpontig fenntartja. Az ajánlatkérő az ajánlattevői nyilatkozat megtételének időpontját 2024. január 23. napjának 16 órájában határozta meg. Ezen időpontig a 9. és 14. számú ajánlattevő tett arra vonatkozó nyilatkozat, hogy ajánlatát a meghosszabbított időpontig fenntartja, míg a 12. számú ajánlattevő 2024. január 15. napján arra vonatkozóan tett nyilatkozatot, hogy az ajánlatát a továbbiakban nem tartja fenn.

14. Az ajánlatkérő 2024. február 1. napján hiánypótlási felhívást és felvilágosítás kérést bocsátott ki – a Lanba Kft. és az 12. számú ajánlattevő kivételével a további – tizennégy ajánlattevő vonatkozásában, melyet a 7. és 14. számú ajánlattevő jelzése alapján módosított, az egyes hiánypótlási pontokat törölte, így a továbbiakban a hiánypótlás és felvilágosításadás csupán hét ajánlattevőre vonatkozott (Mobil-Irodabútor Kft., 1., 3., 4., 5., 13. és 14. számú ajánlattevők). Az ajánlatkérő a hiánypótlás és felvilágosításadás teljesítésének határidejét 2024. február 9. nap 16 órára módosítva adta meg.

15. Az ajánlatkérő a fenti eljárási cselekmény mellett 2024. február 2. napján tizenkét ajánlattevőt számítási hiba javítására hívott fel (Mobil-Irodabútor Kft., 1., 3., 4., 5., 7., 9., 10., 11., 13., 14., és 15. számú ajánlattevők), melynek kértében az egyes tételeket munkalaponként beazonosítható módon megjelölt és a teljesítési határidőt szintén 2024. február 9. napjának 16 órájában határozott meg.

16. Az ajánlatkérő 2024. február 19. napján meghozott közbenső döntésével hét ajánlattevő ajánlatát érvénytelenné nyilvánította (1., 4., 5., 7., 10., 13. és 15. számú ajánlattevők), majd ugyanezen a napon 2. szám alatt hiánypótlási felhívást bocsátott ki a Mobil-Irodabútor Kft. ajánlattevővel szemben a bírálat során tapasztalt hiányosságok pótlására. Az ajánlattevő a

hiánypótlást a 2024. február 23. napjának 16 órájában meghatározott határidőig teljesítette, majd az ajánlatkérő 2024. március 8. napján ismételt hiánypótlási felhívást intézett a Mobil-Irodabútor Kft. ajánlattevővel szemben, mely hiánypótlást az ajánlattevő a megadott időpontig (2024. március 13. nap 16 óra) szintén teljesített.

17. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntését (összegezés) 2024. március 19. napján küldte meg az eljárás ajánlattevői részére, melynek tanúsága szerint az eljárás eredményes volt, az összegezés V.2.2) pontjában érvényes ajánlattevőként egyedül a Mobil-Irodabútor Kft. ajánlattevőt nevezte meg, majd az összegezés V.2.7) pontjában nyertesként is feltüntette. Az ajánlatkérő az összegezés V.2.8) pontjában második helyezettet nem nevezet meg, az összegezés V.2.12) pontjában az érvénytelen ajánlattevőket felsorolta, illetve az összegezés VI.1.10) pont 2.) alpontjában rögzítette, hogy az ajánlatkérő „a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján az értékelési sorrendben legkedvezőbb Mobil-Irodabútor Kft. ajánlattevő tekintetében végezte el a bírálatot”, illetve rögzítette a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján el nem bíralt további tizenöt ajánlattevőt.

18. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény az ajánlatkérő részéről 2024. április 11. napján került feladásra, a hirdetmény a Közbeszerzési Értesítő 2024/73. számában KÉ-6629/2024 számában 2024. április 16. napján került közzétételre. Az eredménytájékoztató tanúsága szerint a szerződés a nyertes ajánlattevővel 2024. április 5. napján aláírásra került. Az ajánlatkérő a hirdetmény V.2.12) pontjában az eljárás ajánlattevőit felsorolta, a hirdetmény VI.1.5) pontjában (további információk) egyéb megjegyzést nem tett.

19. A hivatalbóli kezdeményező (a továbbiakban: kezdeményező) az NFK-RRF-SZKO/11-2/2024. számú 2024. augusztus 13. napján kelt iratában az ajánlatkérőt szabálytalansági eljárás megindításáról, a projekttel kapcsolatos kifizetés felfüggesztéséről, valamint a szabálytalansági eljárás utóellenőrzés lefolytatásáig történő felfüggesztéséről értesítette, tekintettel a projekt jelentős csúszása mellett arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési szerződés megkötését követően a jogszabályban foglalt határidőn túl nyújtotta be utóellenőrzésre a szerződést érintő dokumentációt.

20. A Magyar Államkincstár – miután az ajánlatkérő 2024. július 29. napján a megkötött szerződés dokumentumait ellenőrzésre benyújtotta – 2024. augusztus 5. napján hiánypótlás keretében (többek között) arra hívta fel az ajánlatkérőt, hogy tegyen nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a Lanba Kft. ajánlata mely okból kifolyólag nem került érvénytelenítésre arra tekintettel, hogy a tervezésben, árazatlan/árazott költségvetés elkészítésében is részt vett, az összesítést elkészítette, így az eljárás előkészítése során többlet információhoz jutott. Mivel a feltett kérdés érdemi megválaszolás nélkül maradt, a Magyar Államkincstár a BÁCS-ÁPI/1-504/2024. iktatószám alatt 2024. szeptember 6. napján feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatot állított ki, melyben arra hívta fel az ajánlatkérőt, hogy a soron következő szakmai beszámoló alkalmával az összeférhetlenség vizsgálatával kapcsolatosan nyújtson magyarázatot. Ez utóbbi irat a kezdeményező részéről a keltezés napján került átvételre, melynek alapján a kezdeményező 2024. november 4. napján a MÁK és az ajánlatkérő részére egyaránt kérdést intézett az összeférhetlenség vizsgálatával összefüggésben, melyre vonatkozóan válasz az ajánlatkérő részéről 2024. november 11. napján megküldésre került.

A hivatalbóli kezdeményezés

21. A kezdeményező 2024. november 26. napján a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja alapján hivatalból folytatott jogorvoslati eljárást kezdeményezett az ajánlatkérővel szemben figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő nem járt el jogszerűen akkor, amikor elmulasztotta a Lanba Kft. által benyújtott ajánlat megfelelőségének megvizsgálását, megsértve ezzel a Kbt. 25. § (1), (3)-(5) és (8) bekezdésében, valamint a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat.

22. A kezdeményező a jogsértés megtörténtének időpontját egyrészt 2023. október 20. napjában, azaz az eljárás iránt érdeklődők EKR felületén generált listája keletkezésének napjában jelölte meg, ugyanis meglátása szerint az ajánlatkérőnek már ebben az időpontban észlelnie kellett volna, hogy olyan gazdasági szereplő is jelezte az eljárásban részvételi szándékát, mely gazdasági szereplő már a tervezői folyamatokban részt vett, így fennállhat a Kbt. 25. §-a szerinti összeférhetlenség esete. A kezdeményező másrészt 2023. november 27. napját is megjelölte a jogsértés lehetséges időpontjaként, ugyanis a bontást követően, az EKR felületén generált listában a Lanba Kft. az eljárás ajánlattevői között feltüntetésre került, így az ajánlatkérőnek ebben az időpontban már teljes bizonyossággal észlelnie kellett volna, hogy olyan gazdasági szereplőtől érkezett ajánlat, mely gazdasági szereplő korábban az előkészítési folyamatokban is részt vett. Meglátása szerint ezen időponttól kezdődően az ajánlatkérőnek már vizsgálnia kellett volna az összeférhetlenség esetét.

23. A kezdeményező jogosultsága alátámasztásként és a jogsértésről történő tudomásszerzés körülményeivel kapcsolatban hivatkozott a Nemzeti Fejlesztési Központ Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 25/2024. (VII. 31.) KTM utasítás (a továbbiakban NFK SZMSZ) 3. § (2) bekezdés (17) és (18) pontjában, a NFK SZMSZ 14. § e) és h) pontjában foglaltak mellett a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet) 196. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 197. § (2)-(3) bekezdésében, illetve a Korm. rendelet 200. § (1) bekezdésében foglaltakra. Mindezek körében rámutatott arra, hogy a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet hivatkozott rendelkezései alapján a nemzeti hatóság szabálytalanságfelelősének a kézhezvételtől számított nyolc nap áll rendelkezésre a beérkezett gyanút és a döntésvajlaslatot felterjeszteni, és a nemzeti hatóság vezetőjének a kézhezvételtől számított öt nap áll rendelkezésre a döntés meghozatalára. A szabálytalansági gyanúbejelentés 2024. augusztus 6. napján érkezett be a kezdeményezőhöz, így figyelemmel arra, hogy a gyanú beérkezésekor a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet volt hatályban, így ezen Korm. rendelet eljárás jogi rendelkezései az irányadók. Hivatkozta ugyanakkor azon körülményt is, hogy a Magyar Államkincstár Bács-Kiskun Vármegyei Igazgatóság Állampénztári Irodája (a továbbiakban: MÁK) a tárgyi közbeszerzési vonatkozásában 2024. szeptember 6. napján, feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatot állított ki. Előadta, hogy az ajánlatkérő vonatkozásában a gyanúbejelentés alapján 2024. augusztus 13. napján szabálytalansági eljárás került megindítására, azonban figyelemmel arra, hogy a gyanúbejelentés és a jelen jogorvoslati eljárás tárgya egymástól eltér, ekként a feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatot MÁK kezdeményező részére történő megküldésének napját (azaz 2024. szeptember 6. napját) kérte a tudomásszerzés időpontjaként figyelembe venni. Mindezen körülményekkel összefüggésben összességében előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményezést a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 201. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja alapján tehette meg, melynek körében a tudomásszerzés időpontjaként a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdésében foglaltakat tekintette irányadónak.

24. A kezdeményező az ügy érdemében előadta, hogy az ajánlatkérő az eljárása lebonyolítását követően 2024. április 5. napján megkötött kivitelezési szerződés dokumentumait 2024. július 29. napján nyújtotta be az EPTK FAIR KB rendszerben, 2023/07/02100/É FAIR KB azonosítószámon, mellyel az ajánlatkérő megsértette a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 115/A. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, ugyanis a végső kedvezményezett a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződést – annak megkötését követő két munkanapon belül – köteles megküldeni a nemzeti hatóság részére. A lebonyolító szerv által megállapításra került, hogy az ajánlatkérő a dokumentumok benyújtása kapcsán késedelembe esett. Így a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 96. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a kezdeményező a szabálytalansági eljárás megindításáról és egyben felfüggesztéséről – NFK_RRF_SZKO/11-2/2024 iktatószámon – 2024. augusztus 13. napján döntött, melyről szóló értesítés az ajánlatkérő részére NFK_RRF_SZKO/11-2/2024 iktatószámon ezen a napon a monitoring és információs rendszer e-posta felületén kiküldésre került. Ezt követően a MÁK 2024. szeptember 6. napján a nemzeti hatóság részére megküldte a feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatát. Ezen nyilatkozatban a MÁK kérte az ajánlatkérőt, hogy a soron következő szakmai beszámoló alkalmával nyújtsa be magyarázatát, valamint az összeférhetetlenséget igazoló dokumentációt arra vonatkozóan, a közbeszerzési eljárás folyamán a Lanba Kft. ajánlattevő ajánlata mely okból kifolyólag nem került érvénytelenítésre, tekintettel arra, hogy a Lanba Kft. a tervezésben, az árazatlan/árazott költségvetés elkészítésében is részt vett, az összesítést is elvégezte, így a közbeszerzés előkészítése során többletinformációhoz jutott. Mindezek körében kiemelte, hogy a kezdeményező – a jogorvoslati eljárás kezdeményezésének alapot adó – első jogsértés tudomásra jutásának napjaként 2024. szeptember 6. napját tekinti, így – mivel a jogszabályban meghatározott határidőn belül még lehetőség van rá – a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 201. § (4) bekezdése alapján kezdeményezte a Döntőbizottság jogorvoslati eljárását.

25. A kezdeményező rögzítette, hogy a fentieket követően megkereste a Magyar Államkincstárt többletinformáció beszerzése érdekében. Ennek körében a kezdeményező kérte a Magyar Államkincstártól, hogy nyilatkozzon az összeférhetetlenség MÁK általi vizsgálatáról, és amennyiben vizsgálatra sor került, úgy tegyen arra vonatkozóan nyilatkozatot, hogy a lebonyolító szervezet az ellenőrzés során folytatott-e bármilyen kommunikációt az ajánlatkérővel minderről, illetve arról, hogy az ajánlatkérő észlelte-e az összeférhetetlenséget, illetve tett-e bárminemű intézkedést mindennek kapcsán vagy csak a soron következő szakmai beszámoló benyújtásával történt vagy fog megtörténni. Minderre a MÁK azt a tájékoztatást adta, hogy a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 115/A §-a szerinti ellenőrzését végzett, a megkötött szerződés tartalma megfelelt a közbeszerzési dokumentumokban előírt feltételeknek és a nyertes ajánlattevő által benyújtott ajánlat tartalmának. Ugyanakkor az összeférhetetlenséggel kapcsolatban felmerült kérdés tisztázására nem került sor, a BÁCS-ÁPI/1-504/2024. iktatószámú nyilatkozatban erre vonatkozóan feltétel került előírásra, melyet az ajánlatkérő a megadott határidőig nem teljesített. Nyilatkozott arról is, hogy közbeszerzési elszámolhatósági ellenőrzést a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya végezte, folyamatba épített ellenőrzés keretében.

26. A kezdeményező rögzítette azt is, hogy a fentiekkel összefüggésben az ajánlatkérőt is megkereste, mely során kérte, hogy nyilatkozzon arról, hogy a közbeszerzési eljárás folyamán a Lanba Kft. ajánlata milyen okból nem került érvénytelenítésre, tekintettel arra, hogy a Lanba Kft. a tervezésben, az árazatlan/árazott költségvetés elkészítésében is részt vett, az összesítést is elvégezte, így a közbeszerzés előkészítése során többletinformációhoz jutott, gondoskodott-e az összeférhetetlenségi nyilatkozatokról, megvizsgálta-e az összeférhetetlenség fennállását,

megvizsgálta-e, hogy az összeférhetlenség hogyan érintette az eljárásban a verseny tisztaságát, milyen megfelelő intézkedéseket tett annak érdekében, hogy az érdekelt későbbi részvétele ne vezessen a verseny torzításához. Az ajánlatkérő mindezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy egyrészt az eljárás ellenőrzése már két alkalommal sor került, annak támogathatósága megállapítható volt, másrészt a kezdeményező az irányadó jogszabályokon túlterjeszkedett, vizsgálata kizárólag a szerződés tartalmára terjedhet ki. Mindezek mellett érdemben előadta, hogy – ahogy azt a felhívásban is már előírta – fordított bírálatot végzett el – tehát kizárólag az értékelési sorrendben legkedvezőbb vagy a legkedvezőbb és az azt követő egy vagy több legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében végzi el a bírálatot. Mivel az ajánlatkérő a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján végezte el a bírálatot, így kizárólag az ajánlatok értékelési szempontja vonatkozásában tett megajánlásokat alátámasztó dokumentumok és nyilatkozatok vizsgálata történt meg, mely alapján az ajánlatkérő a sorrendet felállította, melynek eredményeként kizárólag az értékelési sorrendben legkedvezőbb nyertes ajánlattevő ajánlatának bírálatára került sor, az eljárás további ajánlattevő – így a Lanba Kft. – ajánlatának bírálata nem történt meg.

27. A kezdeményező az ismertetett körülményekre tekintettel előadta, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett el azzal, hogy a Lanba Kft. ajánlattevő kapcsán, figyelemmel arra, hogy részt vett a tervezésben, az árazatlan/árazott költségvetés előkészítésében, elvégezte az összesítést, tehát az eljárást érintően többletinformációhoz jutott, nem vizsgálta meg az összeférhetlenség fennálltát. Álláspontja szerint a vizsgálatnak attól függetlenül meg kellett történnie, hogy az ajánlatkérő fordított bírálatot alkalmazott. Minderre tekintettel állította a Kbt. 25. § (1), (3)-(5), illetve (8) bekezdésének, valamint a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésének megsértését.

28. A kezdeményező az eljárás során tett észrevételében az ajánlatkérő elkésztéségi kifogásával összefüggésben előadta, hogy az ajánlatkérő észrevételében valóban helyesen állítja, hogy az akkor még KTM részeként működő KFF, mint ellenőrző szervezet 2024. március 14. napján támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítványt állított ki. Azonban a Nemzeti Hatóság Helyreállítási terv Végrehajtásáért Felelős Főigazgatóság Szabálytalanságkezelési és Kifogáskezelési Osztály (a továbbiakban: NFK RRF SZKO) szabálytalansági eljárásának lefolytatása során szerzett tudomást arról, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett el. A döntőbizottsági eljárás megindítása jelzés alapján, vagy, mint jelen esetben a MÁK által megküldött feltétellel támogató tartalmú jelentésben foglaltak alapján hivatalból történő észlelés alapján indul meg. Kiemelte, hogy a jelen eljárásban megjelölt jogsértést az NFK RRF SZKO észlelte, és a tudomásra jutástól számított 90 napon belül kezdeményezte is a döntőbizottsági eljárását. A szabálytalansági eljárás arra tekintettel indult meg, hogy az ajánlatkérő nem a jogszabálynak megfelelően, abban megállapított határidőn belül kezdeményezte a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés ellenőrzését. A szabálytalansági eljárás „szabálytalanság nem történt” megállapítással zárult tekintettel a szabálytalanság 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmára, azaz arra figyelemmel, hogy az Európai Unió és Magyarország központi költségvetését arra rótt indokolatlan kiadás formájában az ajánlatkérő nem sértette meg.

29. A kezdeményező idézte a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 9. § (4) bekezdését, amellyel kapcsolatban előadta, hogy jelen esetben a lebonyolító szervezet a MÁK. Az NFK RRF SZKO a fentebb megjelölt szabálytalansági eljárás lefolytatása során szerzett tudomást az ajánlatkérő jogszabálysértő magatartásáról, a MÁK által kiállított feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatából. A MÁK az NFK RRF SZKO-val folytatott levelezésében leírta, hogy „az összeférhetlenséggel a lebonyolító szervezet utólagosan, a közbeszerzés útján megkötött szerződés ellenőrzése során szembesült.” A MÁK ezt követően a hiánypótlási felhívásban

magyarázatot kért be az összeférhetlenséggel kapcsolatban felmerült kérdés tisztázása érdekében. Figyelembe véve azt, hogy az ajánlatkérő válasza alapján az összeférhetlenséggel kapcsolatosan felmerült kérdés tisztázása nem történt meg, a MÁK feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatot állított ki. Hivatkozva a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 201. § (2) bekezdését hangsúlyozta, hogy a kezdeményező az NFK RRF SZKO a MÁK által kiállított, feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatból szerzett tudomást az ajánlatkérő jogsértő magatartásáról, mégpedig 2024. szeptember 6. napján. A NFK RRF SZKO a MÁK feltétellel támogató tartalmú nyilatkozatát tekintette a jogsértés gyanújának, erre tekintettel indította meg a döntőbizottsági eljárását.

30. A kezdeményező érdemben hivatkozta a Kbt. 25. § (1)-(5), illetve (7)-(8) bekezdései mellett a Kbt. 69. § (3) bekezdését, majd kiemelte, hogy a Kbt. 25. § (8) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek intézkedési kötelezettsége keletkezik annak érdekében, hogy a helyzet ne vezessen a verseny torzításához, minderről az ajánlatkérő úgy tud meggyőződni, hogy az intézkedésen túl hiánypótlást küld ki, felvilágosítást kér. Jelen esetben az ajánlatkérő ezen kötelezettségének nem tett eleget. Álláspontja szerint ugyanakkor a bírálat és az összeférhetlenség vizsgálati kötelezettsége elkülönül egymástól, két külön fázist jelent az eljárás során.

31. A kezdeményező nem vitatta, hogy a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján elegendő csak az értékelési sorrendben legkedvezőbb vagy a legkedvezőbb és az azt követő egy vagy több legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében elvégezni a bírálatot, azonban akkor, amikor az ajánlatkérő tudomást szerez arról, hogy olyan ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, aki az előkészítő folyamatban részt vett, így az összeférhetlenség lehetősége felmerül, annak kivizsgálását el kell végezni, még akkor is, ha ezen ajánlat nem esik bele a legkedvezőbb ajánlatok körébe. Hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács összeférhetlenséggel kapcsolatos útmutatójában (2024. május 9.) foglaltakra, és arra mutatott ár, hogy a Kbt. 68. § (1b), (4) és (6) bekezdéseiben foglaltakra tekintettel – függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő melyik ajánlat bírálatát végzi el – tudomást szerez az ajánlattevők adatairól, azaz legkésőbb ekkor értesülnie kell arról, hogy kik nyújtottak be ajánlatot. Mindez alapján az ajánlatkérőnek legkésőbb ekkor észlelnie kellett volna azt, hogy olyan ajánlattevőtől is érkezett ajánlat, aki az előkészítési folyamatban már részt vett, így az összeférhetlenség kivizsgálását legkésőbb ekkor már meg kellett volna kezdenie.

32. A kezdeményező hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérőnek a 2023. október 20. napján kelt „Érdeklődések” megnevezésű listában látnia kellett volna, hogy a Lanba Kft. a közbeszerzéssel összefüggésben az érdeklődők között szerepel, de ha itt még nem is, akkor legkésőbb 2023. november 27. napján a „Bontás” megnevezésű dokumentumban felsorolt ajánlattevők között szerepelt a Lanba Kft. A fentebb hivatkozott, Kbt. 68. §-ában foglaltakból egyértelműen kitűnik, hogy az ajánlatkérőnek ekkor már tudomást kellett szerezni a Lanba Kft. érintettségéről. Megjegyezte, hogy a nyertes ajánlattevő ebben a listában még lentebb szerepelt, azaz, itt az ajánlatkérő még nem is tudhatta, hogy ki tette a legkedvezőbb ajánlatot. Álláspontja szerint tehát az ajánlatkérő önmagában már azzal jogsértést valósított meg, hogy a felmerülő összeférhetlenség kivizsgálását elmulasztotta.

Az ajánlatkérő észrevételei

33. Az ajánlatkérő 2024. december 7. napján kelt észrevételében elsődlegesen a kezdeményezés elkésettségét állította. A kezdeményezés elkésettségével kapcsolatban előadta, hogy a folyamatba épített ellenőrzést a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet előírásai alapján a

Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium végezte el. Az ajánlatkérő az ellenőrzés során a közbeszerzési záró tanúsítvány kiállítása érdekében a tárgyi közbeszerzési eljárás teljes iratanyagát a <https://kozbesz.fair.gov.hu/> oldalon keresztül 2024. február 26. napján megküldte az ellenőrző szervezetnek. Az ellenőrző szervezet a támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítványt (iktatószám: KTM-KSZ-53/589/1/2024) 2024. március 14. napján állította ki és 2024. március 18. napján küldte meg az ajánlatkérőnek a <https://kozbesz.fair.gov.hu/> oldalon keresztül. Mindezek alapján megállapítható, hogy a kezdeményező – mint jogutód – 2024. február 26. napján, de legkésőbb a támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítvány kiállításának napján, azaz 2024. március 14. napján tudomással bírt a közbeszerzési eljárás teljes iratanyagáról, beleértve azt is, hogy a Lanba Kft. a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tett. A minőségellenőrzés során a Lanba Kft. esetleges összeférhetlenségével kapcsolatban kérdés, észrevétel nem érkezett az ajánlatkérő felé, amely azt jelenti, hogy a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium jogelőd álláspontja szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásra előírt szabályok betartásával, szabályosan folytatta le a közbeszerzési eljárást. Álláspontja szerint kezdeményező így tévesen hivatkozott arra, hogy a jogsértés tényleges tudomásra jutásának időpontja a feltétellel támogató tartalmú nyilatkozat MAK által a nemzeti hatóság részére történő megküldésének napja (2024. szeptember 6.) tekinthető. Tekintettel arra, hogy a kezdeményező a Nemzeti Fejlesztési Központ a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium jogutódjának tekinthető, így a tényleges tudomásra jutás időpontja legkésőbb a támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítvány kiállításának napja (2024. március 14.). Így a Kbt. 152. § (2a) bekezdése alapján a Döntőbizottság hivatalból való eljárásának kezdeményezésére nyitva álló kilencven napos határidő 2024. június 12. napján lejárt, így a jogorvoslati eljárás kezdeményezése elkészt.

34. Az ajánlatkérő az ügy érdemében előadta, hogy a tárgyi eljárása során alkalmazta a Kbt. 81. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltakat. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések és a törvény indokolásának hivatkozása mellett előadta, hogy a Kbt. 81. § (5) bekezdése szerinti „fordított bírálat” kapcsolatos szabályozás célja – mely a Kbt. indokolásából is kitűnik –, hogy megkönnyítse az ajánlatkérő eljárását, mivel nem szükséges az összes ajánlatot elbírálnia. A Kbt. 81. § (5) bekezdése szerinti „fordított bírálat” esetén a Kbt. 69. § (1)-(3) bekezdésében írt sorrend megfordul, és a (3) bekezdésben írt értékelési szempont szerinti értékelés lép az első helyre. Ezt követi az (1) és (2) bekezdésben írt „elbírálás” szakasza, amelynek keretében szükséges minden egyéb, az ajánlattal kapcsolatban előírt feltétel teljesülésének vizsgálata azon ajánlatok tekintetében, amelyeket a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján az ajánlatkérő a bírálatba be kíván vonni. Az ajánlatkérő a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján a tárgyi eljárásban elvégezte az ajánlatok értékelési szempont szerinti értékelését, amelynek keretében kizárólag az ajánlatok értékelési szempontjai vonatkozásában tett megajánlásokat alátámasztó dokumentumok, nyilatkozatok vizsgálata történt meg. Ezt követően megállapításra került az értékelési sorrend, amely alapján kizárólag az értékelési sorrendben legkedvezőbb Mobil-Irodabútor Kft. ajánlattevő ajánlata került elbírálásra, a többi ajánlattevő ajánlata – beleértve a Lanba Kft. ajánlatát is – nem került elbírálásra.

35. A kezdeményező álláspontja szerint ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat. Az ajánlatkérő véleménye szerint a 69. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak megsértése a Lanba Kft. vonatkozásában fogalmilag kizárt, mivel a Kbt. 69. § (3) bekezdése alapján csak a későbbi nyertes ajánlattevő ajánlata vonatkozásában kellett a 69. § (1)-(2) bekezdése szerinti bírálatot elvégezni. Ugyanígy fogalmilag kizárt a Kbt. 25. § (1), (3)-(5) és (8) bekezdésében foglaltak megsértése is, mivel a Lanba Kft.-vel szembeni összeférhetlenség Kbt. 25. § szerinti feltárására és orvoslására az ajánlatkérő csak abban az esetben lett volna köteles, amennyiben az ajánlat a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján a bírálatba

bevonásra kerül. Az ezzel ellentétes jogértelmezés minden esetben a Kbt. 81. § (5) bekezdése és a 69. § (2) bekezdése szerinti kógens rendelkezések megsértését eredményezné, tekintettel arra, hogy ebben az esetben az ajánlatkérőnek kellene minden tekintetben – beleértve az összeférhetetlenséget – az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, amely ellenőrzési kötelezettséget a Kbt. 69. § (2) bekezdése egyértelműen a bírálat során ír elő.

36. Az ajánlatkérő az eljárás során tett észrevételében az elkésettség vonatkozásában a támogatási szerződés 2.2. pontjában foglaltakra hivatkozásul előadta, hogy a szerződés értelmében a Miniszterelnökség – Nemzeti Hatóság minősül támogatónak. Hivatkozott a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 110. § (4) bekezdésében foglaltakra és kiemelte, hogy a záró tanúsítvány 2024. március 14. napján kiállításra, majd annak megküldése 2024. március 18. napján sor került. Minderre tekintettel irrelevánsnak tartotta a kezdeményező észrevételében foglalt azon megállapítás, miszerint a Nemzeti Hatóság Helyreállítási terv Végrehajtásáért Felelős Főigazgatóság Szabálytalanságkezelési és Kifogáskezelési Osztály (NFK RRF SZKO) szabálytalansági eljárásának lefolytatása során szerzett tudomást arról, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett el, ugyanis az NFK RRF SZKO a Támogatónak minősülő azon Nemzeti Hatóság szervezetrendszerének része, amelynek tudomásszerzése legkésőbb 2024. március 14. napján már megvalósult. Ezzel ellentétes jogértelmezés esetén kérte a Döntőbizottságot, hogy vizsgálja meg az MIK RRF SZKO ügyfélképességét a jogorvoslati eljárás vonatkozásában, tekintettel arra, hogy az nem minősülhet a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezetnek.

37. A kezdeményező észrevételére reagálva érdemben előadta, hogy az ajánlatkérő nem követett el jogsértést, a hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott Közbeszerzések Tanácsának útmutatójában foglaltakat a Kbt. kógens szabályaival összhangban kell alkalmazni, amely jelen esetben azt jelenti, hogy az ajánlatkérő a Lanba Kft.-vel szembeni összeférhetetlenség Kbt. 25. §-a szerinti feltárására és orvoslására csak abban az esetben lett volna köteles, amennyiben az ajánlat a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján a bírálatba bevonásra kerül. Megjegyezte, hogy a Lanba Kft. az értékelési szempontokra tett megajánlásai alapján a tizenhat benyújtott ajánlat közül a nyolcadik helyen állt, azaz az összeférhetetlenség vizsgálata az eljárás eredményére semmilyen kihatással nem lett volna.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

38. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a vizsgált közbeszerzési eljárását 2023. október 16. napján indította meg, így a Döntőbizottság a jelen jogorvoslati eljárás során a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseire, míg az eljárásjogi rendelkezések tekintetében a hivatalbóli kezdeményezés benyújtásának időpontjában, azaz 2024. november 26. napján hatályos Kbt. rendelkezéseire, mint irányadó rendelkezésekre volt figyelemmel.

39. A Döntőbizottság elsőként – az ajánlatkérő elkésettségi kifogására is tekintettel – az eljárásjogi feltételek között a hivatalbóli kezdeményezés előterjesztésére nyitva álló jogorvoslati határidő megtartottságát vizsgálta.

40. A Döntőbizottság az elkésettségi kifogás elbírálása során az alábbi jogszabályi rendelkezésre volt figyelemmel.

A Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerint:

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló

törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet.

A Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint:

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti.

A Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerint:

(2a) Ha az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le, ez a személy vagy szervezet a Döntőbizottság hivatalból való eljárását a (2) bekezdésben meghatározott időtartamokon belül, de legfeljebb

a) az ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzéssel, illetve az eljárással érintett szervezettel való közlésétől (több érintett szervezet esetén a legkorábbi közlés időpontjától); vagy

b) az a) pont szerinti közlés hiányában az ellenőrzés, illetve eljárás lezárására irányadó határidő lejártától; vagy

c) az európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén az a)-b) pontoktól eltérően, a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti.

A Kbt. 152. § (4) bekezdése szerint:

(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását kezdeményező iratban meg kell jelölni a 149. § (1) bekezdés a)–d) és g) pontjában szereplő adatokat – a tudomásszerzés időpontját akkor, ha a 197. § (26) bekezdése szerint releváns – és javaslatot lehet tenni az e) és f) pontjában foglaltakra. A kezdeményező irathoz csatolni kell a jogsértéssel érintett beszerzéssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatban rendelkezésre álló iratok másolatát. A benyújtott kezdeményező irat informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezésére kell bocsátani, amit – elektronikus levél útján történő benyújtás esetén – a Közbeszerzési Döntőbizottság egy munkanapon belül visszaigazol.

A Kbt. 197. § (26) bekezdése szerint:

(26) E törvénynek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)-(2a) és (4) bekezdését az ezen rendelkezések hatálybalépését követően megvalósult jogsértések, valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalból kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást.

41. A kezdeményező tudomásszerzése időpontjaként a Magyar Államkincstár 2024. szeptember 6. napján kiállított, feltétellel támogató nyilatkozatát jelölte meg, mely nyilatkozat a kezdeményező részére ezen a napon átadásra is került. Előzményi körben ismertette, hogy a Magyar Államkincstár, mint lebonyolító szervezet, 2024. augusztus 5. napján szabálytalansági gyanúbejelentést küldött a kezdeményező részére, mely alapján a szabálytalansági eljárás 2024. augusztus 13. napján megindításra került. Ugyanakkor a kezdeményező az ajánlatkérő által tanúsított jogsértésről nem a szabálytalansági gyanúbejelentésből értesült, hanem a szabálytalansági eljárás során az általa bekért és a Magyar Államkincstár közbeszerzési eljárás útján megkötött szerződés ellenőrzéséről szóló hivatkozott nyilatkozatából. Figyelemmel arra, hogy a szabálytalansági gyanúbejelentés – és így maga a szabálytalansági eljárás is – a kezdeményezés tárgyától eltér, a kezdeményező a tudomásszerzés időpontját ezért a feltétellel támogató nyilatkozat kezdeményező részére történő megküldésének a napjával azonosította. Az ajánlatkérő mindezzel szemben arra hivatkozott, hogy a közbeszerzési eljárás teljes iratanyaga az ellenőrző szervezet (a kezdeményező jogelődje) részére az erre a célra létrehozott elektronikus felületre 2024. február 26. napján feltöltésre került, majd a 2024. március 18. napján megküldött zárótanúsítvány kiállítására 2024. március 14. napján sor is került. Mivel a minőségellenőrzést a jogelőd szervezet elvégezte, az összeférhetlenség vizsgálatával kapcsolatosan az ajánlatkérőhöz kérdés nem érkezett, így ez álláspontja szerint azt jelenti, hogy a jogelőd az ajánlatkérői eljárás lefolytatását jogszerűnek találta. Ebből eredően állította, hogy a kezdeményező helytelenül hivatkozta a Magyar Államkincstár által megküldött feltétellel támogatott nyilatkozatot, mint a tudomásszerzés kapcsán figyelembe vehető iratot, ugyanis a jogsértésről való tudomásszerzés legkésőbb a záró tanúsítvány kiállításának a napján megtörtént, így a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti 90 napos határidőt túllépve került a kezdeményezés benyújtásra.

42. Rögzítendő, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint a Döntőbizottság hivatalból való eljárását a Kbt. 152. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt személyek és szervezetek kérhetik. A tárgyi eljárás során rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezetként jogosult volt hivatalból való jogorvoslati eljárást kezdeményezni a Döntőbizottság előtt.

43. A jogorvoslati határidő megtartottságának kérdése a felek között a tudomásszerzés időpontjának eltérő azonosítására vezethető vissza. Mindezzel összefüggésben a Döntőbizottság utalni kíván arra, hogy a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdése jelentős változáson esett át – a (9) bekezdés pedig törlésre került – 2023. szeptember 1. napját követően, melynek következtében a szubjektív határidők megszüntetésre kerültek, helyette a Kbt. kizárólag objektív határidőket határoz meg. Ennek értelmében főszabály szerint a Kbt. 152. § (1) bekezdése szerinti személy vagy szervezet a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül, közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, támogatásból megvalósuló beszerzés esetén pedig az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti. Ehhez képest a Kbt. 152. § (2a) bekezdése új, speciális szabályt vezetett be kifejezetten azon esetekre, amikor az adott személy vagy szervezet külön jogszabályban meghatározott eljárás szerinti ellenőrzést vagy más eljárást folytat le. E tekintetben főszabály szerint az eljáró szervezet a jogsértést feltáró ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzött, illetve eljárással érintett személlyel való közlésétől (ennek hiányában az eljárására vonatkozó ügyintézési határidő, illetve az eljárás lezárására irányadó

határidő lejártától), illetve európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti a jogorvoslati eljárást. Mindezzel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdése szerinti objektív határidők nem léphetők túl, illetve a hatályos rendelkezések a Kbt. 152. § (1) bekezdése szerinti személyek és szervezetek esetében a tudomásszerzés tekintetében törvényi vélelmet nem állapítanak meg.

44. A Döntőbizottság a fentebb kifejtettek alapján a jelen eljárásban – figyelemmel arra, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárás 2023. október 16. napján került megindításra, és a Kbt. 197. § (26) bekezdése értelmében a 2023. szeptember 1. napját követő rendelkezések irányadók a kezdeményező tudomásszerzését illetően – kizárólag az objektív jogorvoslati határidő megtartottsága körében folytathatott le vizsgálatot.

45. A Döntőbizottság a kezdeményező és az ajánlatkérő által hivatkozott cselekményeket vizsgálva arra a megállapításra jutott, hogy jelen esetben a szabálytalansági eljárás megindításának időpontját (2024. augusztus 13.) nem lehet tudomásszerzés időpontjaként tekinteni, ugyanis nem vitatott módon a szabálytalansági eljárás megindítását megalapozó körülmények (szerződés ellenőrzésének késedelmes kezdeményezése, projekt csúszása) és a hivatalbóli kezdeményezés tárgya (összeférhetetlenség vizsgálatának elmulasztása) eltérést mutat. Ettől elkülönül mind az ajánlatkérő által hivatkozott zárótanúsítvány (2024. március 14.), mind a kezdeményező által megjelölt, Magyar Államkincstár által kiállított feltétellel támogató tartalmú nyilatkozat (2024. szeptember 6.) lényegi tartalma. A Döntőbizottság megítélése szerint ezen utóbbi dokumentum sem szolgálhatott alapul a tudomásszerzés időpontjaként, ugyanis habár ezen irat a kezdeményező szabálytalansági eljárásának megindítását követően bekért iratanyagok között volt megtalálható, a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti ellenőrzés körében – a kezdeményező tekintetében – nem volt értékelhető, továbbá az észlelt jogsértés okán szabálytalansági eljárás elrendelésére nem került sor, arra vonatkozóan gyanúbejelentés nem történt.

46. A Döntőbizottság vizsgálva az ajánlatkérő által hivatkozott zárótanúsítványt, a fentiekkel egyezően szintén azt állapította meg, hogy tudomásszerzés időpontjaként ezen irat sem szolgálhatott. Ugyanis a tanúsítvány egyrészt az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésének (összegezés) 2024. március 19. napján történő megküldését megelőzően került elkészítésre (2024. március 14.), másrészt az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott tanúsítvány az ajánlatkérői eljárásra vonatkozóan konkrétumot nem tartalmaz, kizárólag arra tesz utalást, hogy annak elkészítése a megkötendő szerződés finanszírozhatóságának biztosítása érdekében történt. Ezzel mutat egyezést a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 110. § (1) bekezdése, mely alapján az NFK az összegezés megküldését megelőzően a közbeszerzési eljárás során keletkezett dokumentumok közbeszerzési elszámolhatósági ellenőrzését végzi el. Mindezek mellett az ajánlatkérő a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 113. § (1) bekezdése alapján – a Kbt. 79. § (4)-(5) bekezdésével összhangban – a zárótanúsítvány kiállítását követően jogosult az összegezés módosítására. Mindemellett további szempont volt az is, hogy a hivatkozott tanúsítvány az eljárás közbeszerzés-jogi ellenőrzésével összefüggésben megállapítást nem tartalmazott, ellenben az iratban megjelenítésre kerül, hogy a „tanúsítvány kiállítására az ajánlatkérőnek a Kbt.-ben meghatározott felelősségét nem érinti”. A Döntőbizottság mindezek összessége alapján zárta ki a tudomásszerzés bizonyítékai köréből a 2024. március 14. napján kelt zárótanúsítványt, továbbá figyelemmel a vélt jogsértés természetére és annak tényleges megvalósulására, a 2023. október 9. napján kelt tanúsítvány (melyet követően az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásnak megindításáról gondoskodott) a bizonyítás kapcsán fel sem merülhetett.

47. A Döntőbizottság figyelemmel arra, hogy az objektív határidő vizsgálata köréből a Kbt. 152. § (2a) bekezdését kizárta, a Kbt. 152. § (2) bekezdésében foglaltakat vizsgálta meg, melynek körében a jogsértés megtörténtének időpontját (a jogsértés természetére tekintettel az ajánlatok bontásának napját, azaz 2023. november 24. napját, illetve az EKR által 2024. november 27. napján generált bontási listát) tekintve megállapítható volt, hogy a 2024. november 26. napján benyújtott hivatalbóli kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt határidőt megtartva került benyújtásra, így a Döntőbizottság érdemben vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakat.

48. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő az eljárása során azáltal, hogy nem vizsgálta a tervező Lanba Kft. összeférhetetlenségét arra tekintettel, hogy az eljárásban ajánlatot tett, megvalósította-e a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 25. § (1), (3)-(5) és (8) bekezdésének sérelmét.

49. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésre volt figyelemmel.

A Kbt. 3. § 22. pontja szerint:

22. közbeszerzés előkészítése: az adott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése.

A Kbt. 25. § (1), (3)-(5) és (8) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy megelőzze, feltárja és szükség esetén orvosolja az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzeteket.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti cselekmények vagy bármely más forrásból származó információ alapján felmerül az összeférhetlenség kockázata, az ajánlatkérő köteles megvizsgálni az összeférhetlenség fennállását.

(4) Összeférhetlenség áll fenn akkor, ha az ajánlatkérő részéről az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont vagy az eljárás eredményét befolyásolni képes személy – ide értve a közbeszerzési szolgáltatót, valamint az általa foglalkoztatottakat is – közvetve vagy közvetlenül olyan pénzügyi, gazdasági vagy egyéb személyes érdekeltséggel rendelkezik, amely úgy tekinthető, hogy befolyásolja funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlását.

(5) Vélelmezni kell, hogy fennáll a (4) bekezdés szerinti összeférhetlenség, ha a (4) bekezdés szerinti személy

a) a közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként részt vesz vagy az alkalmasság igazolásában részt vesz;

b) a közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként részt vevő gazdasági szereplő tagja, vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy alkalmazottja; vagy

c) az a) vagy a b) pontban meghatározott személyek hozzátartozója.

(8) A (7) bekezdéstől eltérően, ha egy részvételre jelentkező, ajánlattevő, alvállalkozó vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet vagy egy ezekkel – közvetve vagy közvetlenül – a 3. § 28. pontjában meghatározott kapcsolatban álló gazdasági szereplő – ide értve az (5) bekezdés b) pontja szerinti személyeket is – részt vett a közbeszerzési eljárás előkészítésében,

az ajánlatkérő köteles megfelelő intézkedéseket tenni – különös tekintettel az eljáráshoz kapcsolódó valamennyi releváns információ többi gazdasági szereplővel való közlésére, valamint megfelelő ajánlattételi határidő biztosítására – annak érdekében, hogy az érintett gazdasági szereplő közbeszerzési eljárásban való részvétele ne vezessen a verseny torzításához. Az érintett gazdasági szereplő a 62. § (1) bekezdés m) pontja alapján csak akkor zárható ki az eljárásból, ha az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása más módon nem biztosítható. A kizárást megelőzően az ajánlatkérő – hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés útján – köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az egyenlő bánásmód elvét és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az érintett gazdasági szereplő az összeférhetlenségi helyzetet más módon elhárítsa. Az összeférhetlenségi helyzet elhárítása érdekében a gazdasági szereplő által tett intézkedéseket az ajánlatkérő köteles az ajánlatok (részvételi jelentkezések) elbírálásáról szóló összegezésben ismertetni.

A Kbt. 68. § (1), (1b), illetve (4) és (6) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatokat vagy részvételi jelentkezéseket tartalmazó iratok felbontását az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártát követően, – amennyiben jogszabály azt előírja – jogszabályban meghatározott időtartam elteltével kell megkezdni.

(1b) Az elektronikusan benyújtott ajánlatok vagy részvételi jelentkezések felbontását az EKR végzi akként, hogy a bontás időpontjában az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések az ajánlatkérő számára hozzáférhetővé válnak.

(4) Az ajánlatok felbontásakor ismertetni kell az ajánlattevők nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét), valamint azokat a főbb, számszerűsíthető adatokat, amelyek az értékelési szempontok alapján értékelésre kerülnek. Az ajánlatok bontásakor ismertetendő a rendelkezésére álló fedezet összege is.

(6) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések felbontásáról és a (4)–(5) bekezdés szerinti adatok ismertetéséről az ajánlatkérő jegyzőkönyvet készít, amelyet a bontástól számított öt napon belül megküld az összes ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek. A határidő után beérkezett ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásáról szintén jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt az összes – beleértve az elkésett – ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek megküldeni.

A Kbt. 69. § (1)–(3) bekezdése szerint:

Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 81. § (4)–(5) bekezdése szerint:

(4) Nyílt eljárásban az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban rendelkezhet úgy, hogy a bírálatnak az aránytalanul alacsony ár vagy költség vagy egyéb aránytalan vállalkások vizsgálatára vonatkozó részét az ajánlatok értékelését követően végzi el. Ebben az esetben csak a legkedvezőbb vagy a legkedvezőbb és az azt követő egy vagy több legkedvezőbb ajánlattevő

tekintetében vizsgálja az ár vagy költség aránytalanul alacsony voltát, illetve az egyéb vállalások aránytalanságát, és alkalmazza szükség esetén a 72. § szerinti eljárást. Ha az ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony ár vagy költség, vagy egyéb aránytalan vállalások miatt érvénytelennek bizonyul, az értékelési sorrendben a következő ajánlattevő a helyébe lép és a szükséges bírálati cselekményeket ennek megfelelően kell elvégezni.

(5) Az ajánlatkérő nyílt eljárásban a közbeszerzési dokumentumokban rendelkezhet úgy is, hogy az ajánlatok bírálatát – az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alapján – az ajánlatok értékelését követően végzi el. Ebben az esetben csak az értékelési sorrendben legkedvezőbb vagy a legkedvezőbb és az azt követő egy vagy több legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében végzi el a bírálatot. A 69. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a bírálat során ilyenkor is biztosítani kell, hogy az összegezésben megnevezett nyertes – és ha az összegezésben meg kívánja nevezni, a második legkedvezőbb ajánlatot tett – ajánlattevő ajánlatának érvényességét az eljárást lezáró döntést megelőzően az ajánlatkérő az ajánlattevő nyilatkozatát alátámasztó igazolások vizsgálatára is kiterjedően teljeskörűen elbírálja.

50. Az összeférhetlenség kérdéskörét a Kbt. 25. §-a szabályozza. A Kbt. 25. § (1) bekezdése az ajánlatkérők általános kötelezettségét fogalmazza meg arra vonatkozóan, hogy megelőzzék, feltárják, illetve annak bekövetkezése esetén orvosolják az összeférhetlenségi helyzeteket. Levezethető, hogy az ajánlatkérők elsődleges kötelezettsége a jogsértés megelőzése, mely lényegét tekintve az összeférhetlenséggel érintett személyek részvételének tilalmát jelenti a közbeszerzési eljárás érdemi cselekményeiben. Az e körben ajánlatkérőket terhelő kötelezettségek a Kbt. 25. § (2)-(3) bekezdésében került szabályozásra. Amennyiben mégis összeférhetlenségi helyzet következik be, úgy az ajánlatkérőknek meg kell szüntetniük az összeférhetlen helyzetet és olyan helyzetet kell teremteniük, amely biztosítja az egyenlő bánásmód és a verseny tisztasága elveinek érvényesülését. A következmények levonása kapcsán ugyanakkor releváns annak vizsgálata, hogy az adott eljárásban mely döntéseket érintett az összeférhetlenség és az milyen hatást gyakorol a versenyfeltételek egyenlőségére.

51. A Kbt. 25. § (8) bekezdése azon esetekre biztosít szabályt, amikor egy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplő vett részt az eljárás előkészítésében, melyet más összeférhetlenségi helyzettől elkülönülten kell kezelni. Ugyanis az előkészítésben történő részvétel önmagában még nem tilos, nem okoz automatikus összeférhetlenséget, azonban mivel érdekösszeütközést jelenthet, az ajánlatkérőt mindazon intézkedések megtétele terheli, melyek az egyenlő bánásmód elvének érvényesítéséhez szükségesek. Mindez azt jelenti, hogy amennyiben egy érdekelt gazdasági szereplő részt vett az eljárás előkészítésében, úgy az ajánlatkérőnek vizsgálnia szükséges, hogy az adott gazdasági szereplő a közbeszerzési eljárással összefüggésben szerzett-e olyan információt, mely versenyelőnyt jelenthet számára és ezáltal sérült az egyenlő bánásmód követelménye. Mielőtt azonban megállapításra kerülne ajánlatkérő részéről az összeférhetlenség, köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett azt bizonyítsa, előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy, hogy az összeférhetlenségi helyzetet más módon elhárítsa.

52. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértést valósított meg azzal, hogy a tervezésben, az árazott, és az annak alapján készült árazatlan költségvetés elkészítésében részt vevő, majd az eljárásban ajánlatot tevő Lanba Kft. vonatkozásában nem folytatott le vizsgálatot arra vonatkozóan, hogy a tárgyi eljárást érintően juthatott-e az előkészítés körében bármilyen többletinformációhoz. Az ajánlatkérő mindezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a Kbt. 81. § (5) bekezdése szerint alkalmazott fordított bírálatra tekintettel – melynek keretében kizárólag a későbbi nyertes ajánlattevő ajánlatát bírálta el – nem volt köteles az

összeférhetetlenség fennálltának vizsgálatára.

53. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásának becsült értékét a Lanba Kft., mint generáltervező által készített költségbecslés alapján állapította meg. Az ajánlatkérő ezen tervezői költségbecslés alapján készítette el a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott árazatlan költségvetést, melynek árazva történő benyújtása az ajánlatkérői előírások alapján az ajánlat szakmai részét képezte. Mindezek mellett az is megállapítható volt, hogy a Lanba Kft. a tervezői költségbecslés mellett a közbeszerzési dokumentumok részeként rendelkezésre bocsátott kiviteli terveket és a műszaki leírásokat is elkészítette, azaz kétségtelen, hogy tervezőként az eljárás előkészítésében részt vett. Így figyelemmel arra, hogy a tervező az azonos tárgyú és műszaki tartalmát tekintve is azonos közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként részt vett, az ajánlatkérőnek a Kbt. 25. § (8) bekezdése alapján vizsgálati kötelezettsége keletkezett a tekintetben, hogy a tervező az előkészítés során juthatott-e olyan többletinformációhoz, mely az eljárásban jogtalan versenyelőnyhöz juttatja.

54. A fentiek körében a Döntőbizottság utalni kíván a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2024. május 9. napján kiadott útmutatójában (a továbbiakban: Útmutató) foglaltakra, mely az összeférhetlenséggel kapcsolatosan az alábbiakat tartalmazza:

„Az ajánlatkérő szerv minden esetben köteles ellenőrizni az esetleges összeférhetlenségek fennállását, és meghozni a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy meg lehessen előzni és fel lehessen tárnai az összeférhetlenségeket, valamint hogy orvosolni lehessen azokat. (...) Minden olyan információ szükségessé teszi az ajánlatkérői vizsgálatot, amely olyan objektív körülményeken alapszik, melyek a Kbt. szerinti összeférhetlenséget megalapozhatják. (...)

A Kbt. 25. § (4) bekezdés szerinti személyek ajánlattevői oldalon (ajánlattevő, alvállalkozó, alkalmasság igazolásában résztvevő gazdasági szereplő vagy ezek hozzátartozója) történő megjelenése összeférhetlenséget keletkeztet. (...) Az ajánlatkérőnek a Kbt. 25. § (7) bekezdése alapján minden esetben kötelezettsége az összeférhetlenség felmerülése esetén az adott helyzetet kivizsgálni, ennek a vizsgálatnak – többek között – arra is ki kell terjednie, hogy az összeférhetlenség az adott közbeszerzési eljárás tekintetében hogyan érintette a verseny tisztasága és az egyenlő bánásmód elveinek érvényesülését. (...)

A Kbt. 25. § (8) bekezdésében szereplő helyzet esetén az ajánlatkérőnek intézkedési kötelezettsége keletkezik (pl. az eljáráshoz kapcsolódó valamennyi releváns információ többi gazdasági szereplővel való közlése, megfelelő ajánlattételi határidő biztosítása) annak érdekében, hogy ez a helyzet ne vezessen a verseny torzításához. Az intézkedéseken túl hiánypótlás küldésével vagy felvilágosítás-kéréssel tud az ajánlatkérő meggyőződni arról, hogy az érintettek a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az egyenlő bánásmód elvét és a verseny tisztaságát sérti-e, vagy az érintett gazdasági szereplő az összeférhetlenségi helyzetet más módon elhárította-e. Amennyiben az érintett megfelelő bizonyítékokat szolgáltat, illetve az ajánlatkérő intézkedései biztosítják az egyenlő bánásmódot és a verseny tisztaságát, akkor nincs szükség az érintett kizárására. Fentiek alapján megállapítható, hogy a Kbt. 25. § (8) bekezdés szerint az eljárás előkészítésében való előzetes részvétel önmagában nem tilos, ugyanakkor az ajánlatkérőt vizsgálati és az egyenlő bánásmód, versenytisztaság elvének biztosítására vonatkozó kötelezettség terheli, e tekintetben is érvényesül az általános dokumentálási kötelezettség. (...)

Abban az esetben, ha egy 2022. október 11-ét követően indított közbeszerzési eljárás előkészítésében részt vett a tervező, aki utóbb ajánlattevőként is megjelenik, a Kbt. 25. § (8) bekezdése szerint kell eljárnia az ajánlatkérőnek. (...)

A Kbt. 25. § (8) bekezdés szerint az eljárás előkészítésében való előzetes részvétel önmagában nem tilos, ugyanakkor az ajánlatkérőt vizsgálati és az egyenlő bánásmód, versenytisztaság elvének biztosítására vonatkozó kötelezettség terheli, e tekintetben is érvényesül az általános dokumentálási kötelezettség.”

55. A Döntőbizottság a fentebb kifejtettek alapján egyetértett a kezdeményezővel abban, hogy az ajánlatkérő a hivatkozott fordított bírálat esetében sem tekinthet el az őt terhelő vizsgálati kötelezettségétől, ugyanis a Kbt. hatályos rendelkezéseiből mindez nem következik, a jogalkotó nem tesz különbséget arra az esetre vonatkozóan, amikor az ajánlatkérő a Kbt. 81. § (5) bekezdésében foglaltakat alkalmazza eljárása során. A Döntőbizottság álláspontja szerint a vizsgálati kötelezettséget már önmagában annak ténye megteremti, hogy olyan gazdasági szereplő nyújt be ajánlatot az adott eljárásban, mely gazdasági szereplő nyilvánvalóan részt vett az eljárás előkészítő folyamataiban. Ebben az esetben ugyanis fel kell merülnön az összeférhetlenség lehetősége, és mindennek vizsgálatát attól függetlenül szükséges elvégezni, hogy az adott ajánlattevő bele esik vagy sem a legkedvezőbb ajánlattevők körébe.

56. A jelen eljárást vizsgálva az ajánlatkérő tehát legkésőbb a bontást követően tudomást szerzett az ajánlattevői körről, tehát ekkor már észlelnie kellett volna, hogy olyan gazdasági szereplőtől is érkezett ajánlat, mely gazdasági szereplő az eljárás előkészítési folyamatában tevékenyen részt vett, tehát vizsgálati kötelezettsége ettől az időponttól kezdődően fennállt. Az, hogy az ajánlatkérő mindezek ellenére az alkalmazott fordított bírálatra hivatkozásul kívánja vizsgálati kötelezettségét eliminálni, a Döntőbizottság megítélése szerint nem helytálló, különös tekintettel arra, hogy – ahogy arra a kezdeményező helytállóan hivatkozott – a bírálat és az összeférhetlenség vizsgálatának kötelezettsége elkülönül egymástól, ezen cselekmények az eljárás során két külön fázist jelentenek.

57. A fentebb kifejtettek alapján tehát jelen esetben az ajánlatkérői jogsértés abban nyilvánult meg, hogy azon ajánlattevő vonatkozásában, mely ajánlattevő az eljárás előkészítésében generáltervezőként részt vett, a Kbt. 25. § (8) bekezdésében foglaltak ellenére vizsgálati kötelezettségétől eltekintett, azaz nem tett meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy megelőzze, feltárja, és szükség esetén orvosolja az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetet. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 25. § (1) bekezdését.

58. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a tárgyi határozatában kifejtett indokokra tekintettel a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti jogkövetkezményt.

59. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

60. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

61. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő nem tett meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy megelőzze, feltárja, és szükség esetén orvosolja az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetet.

A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt arra, hogy a megállapított jogsértés utóbb nem volt reparálható. A megállapított jogsértés természetére tekintettel a jogsértés a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre – a jelen körülmények között – nem gyakorolt befolyást, így azt a Döntőbizottság a bírság kiszabása körében nem értékelte. A Döntőbizottság figyelemmel volt továbbá a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt időtartamra, illetve értékelte a közbeszerzés tárgyát és annak becsült értékét (nettó 300.501.517.-Ft). A Döntőbizottság mindezek mellett az ajánlatkérő javára értékelte segítő, együttműködő magatartását, ahogy azt is, hogy nem értékelt terhére többszörös jogsértést. A Döntőbizottság mindezek mellett azon körülményre is figyelemmel volt, hogy az ajánlatkérő a jelen közbeszerzést támogatásból valósította meg – így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat –, illetve azt, hogy a jogsértés szándékos volta nem volt megállapítható.

62. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve az előző határozati pont alatt kifejtett szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak az ajánlatkérővel szemben a feltárt jogsértés okán, mely bírság mértéke nem éri el a törvényi maximum mértékét.

63. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

64. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

65. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. március 28.

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Kriston Kinga sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Tóth Tünde kamarai jogtanácsos - Nemzeti Fejlesztési Központ (KRID: 378066316)
2. Dr. Polyák Csaba ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)